

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/3/2023
Identifikačné číslo spisu:	4221203621
Dátum vydania rozhodnutia:	26.11.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:4221203621.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: U. K.X., narodenej XX. A. XXXX, bytom P. XXXX/XX, D., zastúpená: JUDr. Ján Tóth, advokát, Záhradnícka 151, Bratislava, proti žalovanému: Stavebné bytové družstvo Komárno, Zimná 16, Komárno, IČO: 00 170 984, zastúpený: JUDr. Matej Pekarík, advokát, Výpalisko č. 19, Nové Zámky, o obnove konania, vedenom na Okresnom súde Komárno sp. zn. 14C/45/2021, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/30/2022 z 21. apríla 2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Odôvodnenie

Rozhodnutie súdu prvej inštancie

1. Okresný súd Komárno (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením č. k. 14C/45/2021-13 zo dňa 15. decembra 2021 (ďalej len „uznesenie súdu prvej inštancie“ alebo „uznesenie okresného súdu“) odmietol žalobu na obnovu konania. Zároveň návrh na odklad právoplatnosti a vykonateľnosti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 8C/7/2021-61 zo dňa 16. augusta 2021 zamietol a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal. Uznesenie právne odôvodnil ustanoveniami § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, § 397, § 400, § 403 ods. 1, § 412 ods. 1, ods. 2, § 413 ods. 1 písm. e/ a ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v konaní nebola preukázaná procesná prípustnosť obnovy konania. Tvrdenie, že o konaní vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 8C/7/2021 sa žalobkyňa dozvedela po 15. októbri 2021 bolo vyvrátené obsahom pripojeného spisu sp. zn. 8C/7/2021, z ktorého vyplynulo, že U. K. bola žaloba o vypratanie nehnuteľnosti spolu s prílohami a tiež uznesením č. k. 8C/7/2021-43 zo dňa 26. apríla 2021 doručená do vlastných rúk na adresu A. U.W. XX, D. dňa 29. apríla 2021. Počnúc dňom 29. aprílom 2021, teda vedela o prebiehajúcim konaní o vypratanie

nehnuteľnosti vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 8C/7/2021 a už v čase po doručení podanej žaloby s prílohami mala možnosť brániť sa proti uplatnenému nároku v rozsahu skutočností uvedeným v podanej žalobe na obnovu konania. Pokiaľ U. K. tvrdila, že o dôvode obnovy konania sa dozvedela na základe informácie zamestnanca Informačného centra Okresného súdu Komárno (vychádzajúc z úradného záznamu založeného na č. l. 72 spisu Okresného súdu Komárno sp. zn. 8C/7/2021 bolo dňa 21. októbra 2021, kedy sa U. K. dostavila na Okresný súd Komárno, kde jej bol vydaný rovnopis právoplatného rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 8C/7/2021-61 zo dňa 16. augusta 2021), súd prvej inštancie konštatoval, že samotné poskytnutie informácie o možnosti podať žalobu na obnovu konania proti právoplatnému rozsudku súdu nie je možné považovať za moment, kedy sa dozvedela o dôvode obnovy konania, resp. za moment, kedy ho mohla uplatniť. Vzhľadom k uvedenému podanú žalobu na obnovu konania v zmysle § 413 ods. 1 písm. e/ CSP pre jej zjavnú nedôvodnosť odmietol. Nakoľko v danej veci neboli splnené podmienky pre povolenie obnovy konania vedeného Okresným súdom Komárno pod sp. zn. 8C/7/2021, súd zamietol i návrh žalobkyne na odklad právoplatnosti a vykonateľnosti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 8C/7/2021-61 zo dňa 16. augusta 2021, keď pre odloženie právoplatnosti a vykonateľnosti predmetného rozsudku neboli splnené zákonom stanovené podmienky v zmysle § 412 ods. 1 a 2 CSP. Keďže bol žalovaný v konaní úspešný, mal právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie odvolacieho súdu

3. O odvolaní žalobkyne rozhodol Krajský súd v Nitre (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením sp. zn. 25Co/30/2022 z 21. apríla 2022 (ďalej len „uznesenie odvolacieho súdu“ alebo „uznesenie krajského súdu“), ktorým v prvom výroku uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil a druhým výkonom nepriznal žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyni.

4. V odôvodnení konštatoval, že rozhodovanie o návrhu (žalobe) na obnovu konania je dvojfázové: Najprv súd rozhodne o tom, či návrhu na obnovu konania vyhovie, t. j. či obnovu konania povolí alebo nie. Skúma, či sú splnené podmienky pre obnovu konania z hľadiska § 409 až § 415 CSP, t. j. či návrh bol podaný z dôvodov vyplývajúcich z § 397 ods. 1 CSP, či smeruje proti takému rozhodnutiu, ohľadne ktorého je možné povoliť obnovu konania a či bol návrh podaný včas. Len v prípade, že sú splnené všetky zákonné podmienky obnovy konania, rozhodne súd tak, že obnovu konania povolí. V druhej fáze po právoplatnosti rozhodnutia o povolení obnovy konania potom už bez ďalšieho súd vec opätovne prejedná.

5. Krajský súd dospel k záveru, že údaje uvedené na elektronickej doručenke súd považuje za pravdivé, osvedčujúce doručenie žaloby vo veci vedenej pod sp. zn. 8C/7/2021 už dňa 29. apríla 2021. Taktiež aj prostredníctvom internetovej stránky Slovenskej pošty určenej na sledovanie zásielok odvolací súd zistil, že úradná zásielka číslo S. bola doručená do vlastných rúk a to dňa 29. apríla 2021, keďže v konaní nebol preukázaný opak.

6. Námietky uvádzané žalobkyňou odvolací súd nepovažoval za nové dôkazy. Nové dôkazy sú spôsobilým dôvodom obnovy konania vtedy, ak je nimi možné preukázať právne spôsobilú skutočnosť, ktorá môže privodiť pre účastníka, ktorý návrh podal, priaznivejšie rozhodnutie vo veci, a ktorý napriek tomu, že v čase pôvodného konania objektívne existovali, bez svojej viny ich nemohol použiť v pôvodnom konaní, napr. preto, že o nich nevedel a ani inak z procesného hľadiska nezavinil nesplnenie povinnosti tvrdenia alebo dôkaznú povinnosť. Nová skutočnosť musí byť vždy spojená s novým dôkazom. Dôvodom obnovy konania môžu byť len tie skutočnosti, ktoré nastali do vyhlásenia rozhodnutia súdom. Tie skutočnosti ktoré nastali až po tom, nemôžu byť spôsobilým dôvodom obnovy konania, lebo k nim nemohol súd v čase vyhlásenia rozhodnutia prihliadať.

7. Vecnú nesprávnosť pôvodného rozsudku namietanú žalobkyňou v žalobe na povolenie obnovy konania, teda nesprávne právne posúdenie veci, nemožno subsumovať pod dôvody na povolenie obnovy konania. Nesprávne právne posúdenie veci je odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP. Obnova konania nie je prostriedkom nápravy prípadných pochybení pri právnom posúdení veci. Dôvody

obnovy konania sú v § 397 ods. 1 CSP určené taxatívne a nie je prípustné ich rozširovať. Nesprávne právne posúdenie veci, t. j. chyba v aplikácii práva na zistený skutkový stav, nie je skutočnosťou (ani rozhodnutím alebo dôkazom), ktoré účastník nemohol bez svojej viny použiť v pôvodnom konaní. Odvolací súd upriamil pozornosť na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. septembra 2009 sp. zn. 2Cdo/96/2008, podľa ktorého súd musí v konaní o návrhu na obnovu konania prihliadať aj na to, prečo účastník nesplnil v pôvodnom konaní povinnosť tvrdenia. Pokiaľ účastník zo svojej viny neuplatnil určitú skutočnosť v pôvodnom konaní, je vylúčený aj s dôkazmi, ktoré majú túto skutočnosť preukázať. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu je v tomto smere rozhodujúca práve pasivita žalovanej v pôvodnom konaní.

8. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie o odmietnutí návrhu na obnovu konania v predmetnej veci ako vecne správne potvrdil podľa § 387 CSP, lebo návrh bol v zmysle § 413 ods. 1 písm. e/ CSP zjavne nedôvodný. Zároveň odvolací súd len poukázal na správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý návrh na odklad právoplatnosti a vykonateľnosti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 8C/7/2021-61 zo dňa 16. augusta 2021 zamietol. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 a § 255 ods. 1 CSP.

Dovolanie

9. Proti predmetnému uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“), ktorého prípustnosť aj dôvodnosť vyvodzovala z § 420 písm. f/ CSP navrhujúc uznesenie odvolacieho súdu aj súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Žiadala priznať plnú náhradu trov dovolacieho konania.

10. V dovolaní uviedla, že dňa 10. marca 2021 bola Okresnému súdu Komárno doručená žaloba o vypratanie bytu, ktorej bola pridelená sp. zn. 8C/7/2021. Predmetnou žalobou sa Stavebné bytové družstvo Komárno ako žalobca (a ako vlastník i prenajímateľ) domáhalo voči nej ako žalovanej (a nájomníčke) uloženia povinnosti vypratať byt číslo XX, vchod č. XX, na X. poschodí, nachádzajúci sa v bytovom dome so súp. č. XXXX v D. na P. ulici č. XX, zapísaný na liste vlastníctva (LV) č. XXXX, v katastrálnom území (k. ú.) D. (ďalej len „Byt“) a zaplatenia náhrady trov konania. Žalovaného nároku sa prenajímateľ domáhal z dôvodu tvrdeného nedochvilného platenia úhrad za poskytované plnenia spojené s užívaním Bytu (t. j. pre vznik nedoplatkov), kedy v zhode s § 710 a § 711 ods. 1 písm. d/ Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. malo dôjsť k vypovedaniu nájmu Bytu. Prenajímateľ k žalobe doložil i svoju výpoveď nájmu Bytu zo dňa 30. januára 2019, č. j. 371/2019 a doručenkou s č. j. 3/2019, na ktorej sa nachádza podpis neurčitej osoby ako adresáta a ako dátum doručenia zásielky sa uvádza deň 7. február 2018, pričom z ďalších prenajímateľom doložených dokumentov (napr. zo zápisnice o dohode o odovzdaní bytu zo dňa 11. januára 1988, ale najmä z Dohody o vyporiadaní zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov) je zjavné, že podpis na doručenke sa nezhoduje s podpisom nájomníčky už i pri laickom posúdení, kedy zároveň doručenkou a výpoveď nemožno vzájomne „spárovať“, a to aj s prihliadnutím na použité rôzne čísla a zjavný časový nesúlad (t. j. doručenie predchádzajúce vyhotoveniu/existencii výpovede). V konaní tak už od počiatku nemohlo byť preukázané, kedy a či vôbec bola predmetná výpoveď doručená nájomníčke, pričom ako nepreukázané musel súd vyhodnotiť i to, či k výpovedi nájmu vôbec došlo a kedy presne výpovedná doba uplynula, keďže ide o hmotnoprávnu podmienku výpovede nájmu Bytu. Na adresu bytu mal prenajímateľ údajne adresovať nájomníčke i výpoveď nájmu Bytu zo dňa 30. januára 2019, č. j. 371/2019 (pozn. čo ale predložená doručenka č. j. 3/2019 zo dňa 7. februára 2018 podľa dovolateľky nepreukazuje). Vzhľadom na uvedené je následne nepochopiteľné (a zostalo naďalej i nevysvetleným), prečo sa v žalobe prenajímateľa zo dňa 9. marca 2021 uvádza celkom iná adresa, ako adresa trvalého pobytu nájomníčky, a to: A. U. XX, D.. Doposiaľ žalobkyni ako nájomníčke nie je známe, prečo sa v žalobe vlastne uvádza jej neznáma adresa a odkiaľ ju prenajímateľ vôbec „vzal“.

11. Len z listinného súdneho spisu sa pritom žalobkyňa - nájomníčka ex post dozvedela po formálnom vyznačení právoplatnosti rozsudku na č. l. 61 zo dňa 16. augusta 2021 o tom, že uznesenie súdu na č. l. 43 v konaní o vypratanie Bytu jej údajne malo byť doručené dňa 29. apríla 2021 v listinnej forme

prostredníctvom Slovenskej pošty, a.s. Nájomníčka sa ale na jej neznámej adrese (A. U. XX K. D.) nikdy nezdržiavala a tak predmetnú zásielku jednoducho objektívne ani nemohla prevziať zákonom požadovaným spôsobom (resp. vôbec). Žalobkyňa tu podotýka, že uznesenie na č. l. 43 jej podľa § 167 ods. 1 CSP malo byť v konaní o vypratanie Bytu pod sp. zn. 8C/7/2021 ex lege doručené do vlastných rúk. Avšak informácia o výsledku doručenia predmetného uznesenia nachádzajúca sa na č. l. 45 obsahuje v časti „Spôsob doručenia“ informáciu v znení: „Úradný list - fikcia - úradná zásielka + opakované doručenie“, z uvedeného tak vyplýva, že predmetná zásielka nebola určená na doručenie „do vlastných rúk“ tak, ako to vyžaduje ust. § 167 ods. 1 CSP. Z elektronickej doručky na č. l. 45 preto expressis verbis nevyplýva, že uznesenie na č. l. 43 bolo nájomníčke (žalobkyni) ako žalovanej v konaní o vypratanie Bytu doručované zákonným spôsobom, t. j. do vlastných rúk. Uvedená informácia ale zo súdneho spisu nevyplýva, rovnako ako nevyplýva z doručky na č. l. 45. Žalobkyňa sa následne na Slovenskej pošte, a.s. dopytovala na okolnosti týkajúce sa údajného doručenia jej uznesenia na č. l. 45, kde jej boli poskytnuté na nahliadnutie doklady Slovenskej pošty, a.s. - Dodávacia kniha doručovateľa (podľa ods. 5.2. Poštových podmienok Slovenskej pošty, a.s.), z ktorej zistila, že podpis prijímateľa zásielky tam uvedený nie je podpisom žalobkyne, ale ide podpis sfalšovaný - nepravý. Slovenská pošta, a.s. jej originál predmetnej listiny (z logických i právne akceptovateľných dôvodov) odmietla poskytnúť, avšak vyhotovila jej fotokópiu takéhoto dokladu zo dňa 25. februára 2022, ktorú žalobkyňa doložila ako dôkaz svojho podania zo dňa 14. marca 2022 (žaloby na obnovu konania), kedy na uvedené jasne poukázala. Okrem uvedeného treba ďalej uviesť, že zo žalobkyni celkom neznámeho dôvodu Okresný súd Komárno pristúpil k tomu, že jej ako nájomníčke (žalovanej strane) v konaní o vypratanie Bytu pod sp. zn. 8C/7/2021 začal listiny doručovať na inú adresu, než na akú jej ich pro forma doručoval do mája 2021 (t. j. dovtedy). Uvedené pritom nie je žiadnym spôsobom vysvetlené a tomuto novému a neodôvodnenému prístupu - postupu zo strany Okresného súdu Komárno, v konaní pod sp. zn. 8C/7/2021, žalobkyňa doposiaľ nerozumie, pokiaľ súdy mali za to, že jej ako nájomníčke právne bezvadným spôsobom doručujú na chybne - klamlivo uvedenú adresu podľa žaloby prenajímateľa. Vzhľadom na predmet daného súdneho konania, teda vypratanie Bytu, žalobkyňa ako nájomníčka očakáva a očakávala, že vzhľadom na osobitnú a zvýšenú ústavnú ochranu obydlia (Čl. 21 ods. 1 a 3 Ústavy SR), ako aj nedotknuteľnosť jej súkromia (Čl. 16 ods. 1 Ústavy SR), či na právo na ochranu jej súkromného a rodinného života (Čl. 19 ods. 2 Ústavy SR), ktoré sa realizujú a realizovali práve v predmetnom Byte a mali k nemu i priamu väzbu, tak Okresný súd Komárno v konaní pod sp. zn. 8C/7/2021, aspoň presvedčivo odôvodní - jasne a výstižne vysvetlí, to: - ako posúdil očividné diskrepancie medzi výpoveďou z nájmu Bytu a doručenkou predloženou prenajímateľom, - prečo nájomníčke doručoval uznesenie podľa § 167 ods. 1 a 2 CSP na adresu odlišnú od adresy Bytu, ktorý podľa žaloby obývala, ktorý mala, teda vypratať, a na adrese ktorého sa zdržiavala, pričom sa jednalo o adresu jej trvalého pobytu i podľa Registra obyvateľov a súd jej doručoval na iné miesto (neznáme nájomníčke) bez toho, aby uvedené bolo v žalobe akokoľvek vysvetlené.

12. V tomto smere si ďalej žalobkyňa dovoľuje poukázať na to, že v konaní pod sp. zn. 8C/7/2021 na Okresnom súde Komárno neboli splnené zákonom ustanovené podmienky preto, aby súd vôbec mohol rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie žalovaného podľa § 273 a nasl. CSP. V uznesení zo dňa 26. apríla 2021 č. k. 8C/7/2021-43 totiž absentuje poučenie podľa § 273 písm. b/ CSP, pričom toto uznesenie zároveň nebolo žalobkyni ako nájomníčke a v predmetnom konaní ako žalovanej doručené, a už vôbec nie do vlastných rúk. Na uvedené žalobkyňa v konaní o povolení obnovy poukazovala, pričom súdy nižších inštancií sa s uvedeným vôbec nezaoberali, a zároveň žalobkyni v konaní o obnove konania neboli poskytnuté žiadne poučenia o jej procesných právach a povinnostiach, či o jej práve zvoliť si advokáta a možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci v zmysle § 409 CSP (v zhode najmä s § 160 ods. 1 a 2 CSP), pričom svojim postupom založili vadu podľa § 420 písm. f/ CSP.

13. Žalobkyňa má za to, že v konaní na súde prvej inštancie pod sp. zn. 14C/45/2021 a v konaní na odvolacom súde pod sp. zn. 25Co/30/2022 jej súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa názoru žalobkyne, ak jej ako nájomníčke súd nedoručil žalobu v konaní o vypratanie Bytu v zhode s § 167 ods. 1 a 2 CSP, reálne nemala možnosť sa o predmetnom súdnom konaní dozvedieť a ani uplatniť dôkazy, ktoré uplatňuje v konaní o povolenie obnovy, pričom žalobkyňa od počiatku

spochybňuje to, že žaloba o vypratanie Bytu a uznesenie na č. I. 43 jej vôbec doručené boli, kedy popiera, že podpis v Dodacej knihe doručovateľa je jej vlastnoručným podpisom, nakoľko sa jedná o podpis falošný - nepatriaci žalobkyni, avšak vzhľadom na to, že žalobkyni bolo zo strany Slovenskej pošty, a.s. odmietnuté odovzdanie alebo zapožičanie originálu Dodacej knihy doručovateľa v časti, kde sa nachádza predmetný podpis, preukázanie toho, že ide o podpis falošný možno len prostredníctvom súdu, postupom podľa § 189 CSP a následne znaleckým dokazovaním podľa § 207 CSP, čo žalobkyňa aj navrhuje.

14. K dovolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že dovolaním napadnuté uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 25Co/30/2022-36 z 21. apríla 2022 je vydané v súlade so zákonom. Rovnako je v súlade so zákonom vydané tiež Uznesenie Okresného súdu Komárno č. k. 14C/45/2021-13 z 15. decembra 2021. Žalovaný sa v plnej miere stotožňuje s dôvodmi, na základe ktorých konajúce súdy svoje rozhodnutia vydali. Súdy oboch inštancií svoje rozhodnutia veľmi podrobne kvalifikovane odôvodnili tak po stránke hmotnoprávnej, ako aj po stránke procesnej. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd sa v plnej miere stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, stotožnil sa aj s odôvodnením rozhodnutia, ktoré doplnil svojimi úvahami, zvlášť v bodoch 15., 16. a 17. Žalovaný považuje tvrdenia žalobkyne za účelové. Zvlášť čo sa týka korešpondenčnej adresy žalobkyne, o ktorej tvrdí: „Doposiaľ žalobkyni ako nájomníčke nie je známe, prečo sa v žalobe vlastne uvádza jej neznáma adresa a odkiaľ ju prenajímateľ vôbec „vzal“. V tejto súvislosti žalovaný predkladá súdu potvrdenie zo dňa 24. augusta 2018 o tom, že sama žalobkyňa požiadala žalovaného (prenajímateľa sporného bytu) o zmenu korešpondenčnej adresy, na ktorú žiadala doručovať všetky písomnosti v súvislosti s nájmom sporného bytu. Teda sama žalobkyňa požiadala žalovaného (prenajímateľa sporného bytu), aby jej všetky písomnosti v súvislosti s nájmom sporného bytu zasielal na adresu: A. U.Ž. XX, D.. Žalovaný tiež uvádza, že žiadna písomnosť, ktorú zasielal na žalobkyňou uvedenú adresu mu pošta nevrátila ako nedoručiteľnú z dôvodu neznámeho adresáta. Žalovaný usudzuje, že uvedená adresa nemôže byť žalobkyni neznáma, nakoľko z vlastnej evidencie členov (Stavebného družstva Komárno) je mu známe, že žalobkyňa (rodné meno Z.) do pridelenia sporného bytu (družstevného bytu) bývala u svojich rodičov na adrese A. U. XX, D.. Tvrdenia žalobkyne o nedôslednosti súdov pri doručovaní súdnych písomností v predmetnej veci sú vyvrátené listinnými dôkazmi súdov, na ktoré súdy poukazujú vo svojich rozhodnutiach. Súdy doručovali súdne zásielky na všetky adresy žalobkyne, o ktorých sa dozvedeli z príslušnej evidencie alebo od žalovaného. Súdy všeobecne, aj v tomto procesnom úkone postupovali správne, plne v súlade so zákonom. Na základe uvedeného navrhol, aby dovolací súd postupoval v súlade s ustanovením § 448 CSP v znení neskorších predpisov a dovolanie žalobkyne zamietol.

15. Na repliku žalovaného reagovala písomne žalobkyňa podaním z 9. januára 2023, ktoré bolo doručené žalovanému na vedomie.

Posúdenie veci dovolacím súdom

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“ alebo „dovolací súd“ alebo „NS SR“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo vydané napadnuté rozhodnutie (§ 424 CSP), za splnenia tiež podmienok zastúpenia takejto strany a spísania jej dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je dôvodné.

17. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

18. Dovolací súd považuje za prospešné opakovane pripomínať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený

preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, nie je súdom skutkovým.

19. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), avšak len pri dovolacom dôvode (vade zmätočnosti) v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

20. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Na týchto záveroch zotrúva aj súčasná rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR.

21. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (viď napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnené uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávne vytykávanie v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP), v prípade dovolania, ktoré je prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP, je dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie veci (§ 432 ods. 1 CSP).

22. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

23. V danom prípade z dovolania žalobkyne vyplýva, že napáda uznesenie odvolacieho súdu v celom jeho rozsahu na základe § 420 písm. f/ CSP.

24. V zmysle § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

25. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

26. Ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých

případoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom odvolacom návrhu spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

27. Dovolateľka vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP namietala nedostatočné vysporiadanie sa s jej odvolacími námietkami v odvolacom konaní v zásade tvrdiac, že obnova konania mala byť povolená z dôvodu existencie pochybení súdu v /inom/ pôvodnom súdnom konaní o vypratanie bytu.

28. Dovoláciu námietku smerujúcu k neodôvodnenosti uznesenia odvolacieho súdu dovolací súd považuje za irelevantnú. Dovolateľka namietala, že sa odvolací súd nevysporiadal s jej námietkami uplatnenými v žalobe a aj v odvolaní, keďže sa nemala možnosť reálne dozvedieť o súdnom konaní o vypratanie bytu. Z odôvodnenia krajského súdu je zrejmé, že odvolací súd sa námietkami vysporiadal tým spôsobom, že konštatoval stotožnenie sa so závermi súdu prvej inštancie a poukázal na jednotlivé body uznesenia súdu prvej inštancie. Po preskúmaní obsahu súdneho spisu, a to najmä odvolania a uznesení súdov oboch nižších inštancií dovolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie sa jasným, podrobným a zrozumiteľným spôsobom vysporiadal s námietkami žalobkyne a odvolací súd jej dal odpoveď na všetky námietky uvádzané v odvolaní, keďže žalobkyňa v odvolaní netvrdila žiadne nové skutočnosti. Ak sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie a poukázal na jednotlivé časti jeho uznesenia a zároveň v bodoch 13. - 17. doplnil vlastné úvahy a skonštatoval, že vecnú nesprávnosť pôvodného rozsudku namietanú žalobkyňou v žalobe na povolenie obnovy konania, konkrétne nesprávne právne posúdenie veci, nie je možné subsumovať pod dôvody na povolenie obnovy konania, ale bolo ich potrebné uplatniť v odvolacom konaní v pôvodnom spore podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, nie je mu možné žiadne procesné pochybenie vytknúť. Záonné dôvody pre rozhodnutie o procesnej prípustnosti žaloby o obnovu konania sú taxatívne vymedzené v § 397 CSP.

29. Podľa § 397 CSP proti právoplatnému rozsudku je prípustná žaloba na obnovu konania, ak

- a) sú tu skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy týkajúce sa strán a predmetu pôvodného konania, ktoré ten, kto podal žalobu na obnovu konania, bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci,
- b) možno vykonať dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre stranu priaznivejšie rozhodnutie vo veci,
- c) bolo rozhodnuté v neprospech strany v dôsledku trestného činu sudcu, iných subjektov konania alebo inej osoby zúčastnenej na konaní,
- d) Európsky súd pre ľudské práva rozhodol alebo dospel vo svojom rozsudku k záveru, že rozhodnutím súdu alebo konaním, ktoré mu predchádzalo, boli porušené základné ľudské práva alebo slobody strany a závažné dôsledky tohto porušenia neboli odstránené priznaným spravodlivým zadosťučinením,
- e) je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskej únie, Rady Európskej únie alebo Komisie, ktoré je pre strany záväzné, alebo
- f) možnosť jeho preskúmania vyplýva z osobitného predpisu v súvislosti s uznaním alebo výkonom rozhodnutia slovenského súdu v inom členskom štáte Európskej únie.

30. Konanie o obnove prebieha vo viacerých fázach. V prvej z nich súd skúma či je obnova konania procesne prípustná. Súď uznesením podľa § 413 CSP odmietne žalobu na obnovu konania, ak

- a) bola podaná oneskorene,
- b) bola podaná neoprávnenou osobou,
- c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustná,

- d) ide o dôvod uvedený v § 129 alebo
- e) je zjavne nedôvodná.

31. Pre rozhodnutie o obnove konania stačí, že sa javí pravdepodobným, že tieto skutočnosti, rozhodnutie a dôvody môžu privodiť pre navrhovateľa priaznivejšie rozhodnutie. Z obsahu spisu vyplynulo, že žalobkyňa mala v čase predvolania na pojednávanie v konaní sp. zn. 8C/7/2021 vedenom na Okresnom súde Komárno adresu trvalého pobytu na adrese P. XX, D., na ktorú jej bolo doručované predvolanie na pojednávanie nariadené na 16. augusta 2021, na ktoré sa nedostavila, predvolanie si neprevzala v úložnej dobe. Rovnako jej bola zásielka s predvolaním na uvedený termín pojednávania doručená na adresu A. U. XX, D.. Na uvedenú adresu jej boli doručované priebežne počas trvania nájomného vzťahu i ďalšie písomnosti (napr. doručienka zo dňa 7. februára 2018 s predmetom doručenia 3/2019 nachádzajúca sa na l. č. 19 súdneho spisu 8C/7/2021). A na tejto adrese má aj aktuálne prihlásený trvalý pobyt. Dovolací súd taktiež konštatuje, že okresný súd v spore o vypratanie bytu nerozhodol rozsudkom pre zmeškanie (§ 273 a nasl. CSP), preto neprihliadol na vznesené dovolacie dôvody v tejto časti.

32. Dovolací súd tiež poukazuje na to, že odvolací súd z pripojeného spisu vedeného na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 8C/7/2021 zistil, že tvrdenie žalobkyne o tom, že sa o konaní dozvedela až po 15. októbri 2021 v žiadnom prípade nemôže zakladať na pravde, nakoľko z elektronickej doručienky na č. I. 45 jednoznačne vyplýva, že žaloba aj spolu so všetkými prílohami jej bola listinne doručená dňa 29. apríla 2021.

33. Elektronicou doručenkou podľa § 30 ods. 1 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) sa rozumie elektronický dokument obsahujúci údaj o dni, hodine, minúte a sekunde elektronického doručenia, identifikátor osoby prijímateľa, identifikátor osoby odosielateľa a identifikáciu elektronickej úradnej správy a elektronických dokumentov, ktoré sa elektronicke doručujú; identifikácia elektronickej úradnej správy a elektronických dokumentov musí zabezpečiť vytvorenie logickej väzby na túto správu a dokumenty, ktoré obsahuje. Podľa odseku 5 citovaného ustanovenia, údaje uvedené v elektronickej doručenke, ktorá bola potvrdená podľa odseku 3, sa považujú za pravdivé, kým nie je preukázaný opak. Podľa § 31a ods. 1 zákona o e-Governmente, orgán verejnej moci za podmienok podľa odsekov 11 a 12 odošle elektronický úradný dokument prostredníctvom modulu elektronického doručovania správcovi modulu elektronického doručovania, ktorý prostredníctvom modulu elektronického doručovania bezodkladne zabezpečí jeho doručenie do elektronickej schránky adresáta, a ak elektronická schránka adresáta nie je aktivovaná, zabezpečí jeho doručenie adresátovi v listinnej podobe prostredníctvom poštového podniku, spôsobom podľa osobitného predpisu upravujúceho konanie v danej veci. Vyhodenie listinnej podoby elektronického úradného dokumentu zabezpečí správca modulu elektronického doručovania vo forme listinného rovnopisu elektronického úradného dokumentu podľa odseku 2. Podľa § 31a ods. 6 zákona o e-Governmente, ak ide o doručovanie podľa odseku 1, poštový podnik potvrdzuje doručenie formou informácie o výsledku doručenia. Informáciu o výsledku doručenia, potvrdzujúcu moment doručenia, alebo dôvody nedoručenia zasiela správca modulu elektronického doručovania bezodkladne do elektronickej schránky orgánu verejnej moci, a to v štruktúrovanej forme. Informácia o výsledku doručenia musí obsahovať jednoznačnú identifikáciu elektronického úradného dokumentu, ktorý bol vo forme listinného rovnopisu doručovaný. Ak poštový podnik zistí, že informácia o výsledku doručenia nie je úplná alebo správna, bezodkladne ju zruší, doplní alebo opraví; ustanovenia druhej a tretej vety sa použijú rovnako. Poukazujúc na uvedené ustanovenia zákona o e-Governmente ani dovolací súd nepovažuje tvrdenia dovolateľky o nedoručení súdnej zásielky so žalobou žalovanej v pôvodnom konaní na súde prvej inštancie, za nedôvodné.

34. Ak nebol preukázaný opak, záver odvolacieho súdu, že údaje uvedené na elektronickej doručenke sú považuje za pravdivé, osvedčujúce doručenie žaloby vo veci vedenej na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 8C/7/2021 už dňa 29. apríla 2021, považuje aj dovolací súd za súladný s citovaným zákonom.

35. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/40/2018 zo dňa 18. júla 2018). Dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP nie je oprávnený preskúmať správnosť právnych záverov súdov nižších inštancií.

36. Dovolaciemu súdu zostáva len konštatovať, že odvolací súd sa zaoberal a riadne odôvodnil napadnuté otázky. Uznesenie odvolacieho súdu spĺňa kritériá pre odôvodnenie rozhodnutia vyplývajúce z § 393 ods. 2 a 3 CSP, preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné. Odôvodnenie odvolacieho súdu zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú v súhrne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami, aj úvahami na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé, premisy v ňom zvolené aj závery, ku ktorým na ich základe dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. V danom prípade však z odôvodnení rozhodnutí súdov (odvolacieho a prvoinštančného), chápaných v ich organickej (kompletizujúcej) jednote (napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnemu posúdeniu. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia tak nemožno považovať za nepresvedčivé.

37. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje i na judikatúru Ústavného súdu SR, podľa ktorej iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

38. Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP v tejto veci nedošlo.

39. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd SR neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

40. Toto uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.